

D. POPOVIĆ, *Bijela noć*

vih kasnijih radova ističe se kvalitetom pala Sv. *Jurja* u crkvi San Giorgio Maggiore u Veneciji. U Dalmaciji se njegove slike nalaze u Splitu (osam kompozicija euharistijske tematike na svodu iznad gl. oltara katedrale, četiri slike na tabernakulu, te šest slika s likovima svetaca i papa u koru iste crkve), dvije pale u crkvi Sv. Križa na Čiovu kraj Trogira, četiri pale u crkvi Sv. Franje u Šibeniku, pala *Čudo u Surianu* kod korčulanskih dominikanaca te pala Sv. *Ivan Evanđelist* u katedrali u Rabu, a vjerojatno je njegova pala Sv. *Jacint* u Opatskoj riznici u Korčuli.

P. je vješt i talentiran slikar, sljedbenik Palmine tradicije s određenim izvornim prizvucima i osobnim crtama, posebice u obradi svjetla i boje kao i u realističkoj tipologiji, te s vrlo svježim detaljima osobito u kompozicijama malena formata. Vezan uz venec. kasnomaniristički slikarski krug, primio je oprezno i diskretno neke elemente baroka koji potpuno prevladava u kasnijim djelima.

LIT.: C. Fisković, Prilog životopisu i djelu slikara Ponzonija, Mogućnosti, 1968, 3. — K. Prijatelj, Matej Ponzone-Pončun, Split 1970. — Isti, Neobjelodanjeni ciklus slikara Mateja Ponzonija-Pončuna, Split 1974. — L. Moretti, Nuovi documenti sul Ponzone e sul Ferabosco, Arte veneta, 1986. — K. Prijatelj, Marginalije o nadbiskupu Markantunu de Dominisu i braći nadbiskupu Sforzi i slikaru Mateju Ponzoniju, Kulturna baština, 1993, 22–23. K. Plj.

POPIJAJČ, Izidor (Žiga), naivni kipar (Bednja, 2. I. 1947). U kiparstvu samouk. Radi u terakoti i drvu skulpture i reljefe s temama iz seoskoga života (*Češljanje*, 1987; *Baba krpa hlače*, 1988; *Krist u agoniji*, 1994). Osobito maštovito izrađuje likove životinja (*Puran*, 1988). — Samostalno izlagao u Kutini, Krapinskim Toplicama, Zaprešiću i Trakošćanu.

LIT.: G. Ledić, Izidor Popijajč (katalog), Zaprešić 1992.

POPOVAČA, gradić Z od Kutine. Tu se nalazio utvrđeni grad *Moslavina* koji se spominje od 1316. Turci ga zauzimaju 1545, a poslije njihova povlačenja propada. Na njegovim su ruševinama grofovi Erdődy podignuli kompleks zgrada u kojima je danas smještena bolnica za duševne bolesti. Prilično velik barokni dvorac, u osnovi zatvoren četverokut s unutrašnjim dvorištem, pred glavnim pročeljem ima izduženu zgradu (1754), manji dvorac iz prve pol. XIX. st.

LIT.: Gj. Szabo, SG. — S. Pavičić, Moslavina i okolina, u zborniku: Moslavina, I, Kutina 1969, str. 44–45. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. A. Ht.

POPOVIĆ, Dimitrije, crtač i grafičar (Cetinje, 4. III. 1951). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1976. Isprva (do 1974) rabi ikonografske stereotipe nadrealizma, poznate iz djela Dalija, Bellmera ili Dade Đurića. U sljedećem se razdoblju (do 1979) pojavljuje patetična, herojski stilizirana gesta (s odjekom Michelangela i Meštrovića). Primjetna je obuzetost grčkim mitom, težnja tragičnom sadržaju i sklonost fabuliranju.

Dalji razvitak pokazuje sve odlučniju klasicizaciju rukopisa — s osloncem na visokorenesansne i manirističke modele — i sve ekspresivniju onirizaciju konvencionalnih motiva (*Križni put*, *Judita*). Kontroverzni Popovićev postupak zasniva se na simultanu oblikovanju proturječnih poriva: razaranje uzora odvija se usporedno s njegovom suptilnom rekonstrukcijom. U nizu interpretacija Leonarda evocira segmente poticajne slike tako da jedno djelo postaje materijal drugome djelu, ne gubeći svoj prethodni identitet. Popovićevo je djelo zbroj raznovrsnih poriva: erotskih i kristoloških tema, opscenoga i sakralnoga, nadrealnosti i klasicizma, vizije i deskripcije. Njegov se opus ostvaruje u ciklusima: nizovi kukaca (1972–74), mitološki motivi (1977/78), erotika (1979/80), »komentari« Leonarda (1981/82), *Judita* (1983/84), *Corpus Mysticum* (1985) i *Marilyn Monroe* (1990). P. je majstor pera, olovke u boji i suhe igle. Bavi se i skulpturom, poglavito od kraja 80-ih god. — Samostalno je izlagao u Cetinju (1974), Beogradu (1978, 1983), Zagrebu (1979, 1980, 1981, 1983,

D. POPOVIĆ, *Omaggio a Boccioni*